Inspiratielijst
Internationale Herdenkingsdag voor de Holocaust – vooroordelen en discriminatie

27 januari herdenken we de slachtoffers van de Holocaust, de genocide op de Joden die plaatsvond tijdens de Tweede Wereldoorlog.

In ons documentatiecentrum hebben we heel wat educatieve materialen om aan de slag te gaan rond het thema herinneringseducatie met verschillende doelgroepen, maar ook rond de thema's vooroordelen en discriminatie. We helpen jullie graag op weg met deze inspiratielijst, waarin we ook enkele digitale bronnen in de kijker zetten.

Inhoudsopgave

- WOII
  - ▷ Materialen beschikbaar in het documentatiecentrum ____ 2
  - ▷ Online materiaal ____ 4
- Vooroordelen en discriminatie
  - ▷ Materialen beschikbaar in het documentatiecentrum ____ 5
  - ▷ Online materiaal ____ 9
  - ▷ Vormingen binnen ons subsidiereglement ____ 10

provincie Oost-Vlaanderen

WOII ▷ Materialen beschikbaar in het documentatiecentrum

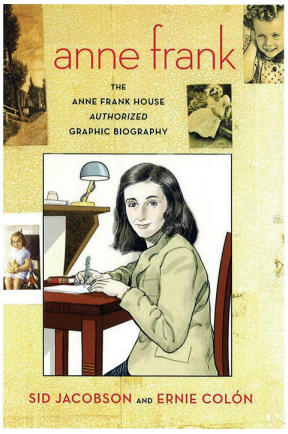

Het leven van Anne Frank:de grafische biografie

Lespakket

Anne Frank Stichting, 2010

Het verhaal van Anne Frank komt voor leerlingen tot leven in deze grafische biografie. Met bijbehorend lesmateriaal kunt u aansprekende lessen geven over de geschiedenis van de Jodenvervolging en de Tweede Wereldoorlog. Het lespakket is ontwikkeld voor de tweede graad secundair onderwijs. De grafische biografie vertelt het complete verhaal van Anne Frank op een heldere en toegankelijke manier. Naast haar levensverhaal wordt er ook veel aandacht besteed aan belangrijke historische gebeurtenissen.

»» vanaf 12 jaar

Het achterhuis

Strip

Prometheus, 2018

'Het Achterhuis' is het wereldberoemde dagboek waarin het joodse meisje Anne Frank vastlegde wat zij meemaakte op haar onderduikadres in de Tweede Wereldoorlog. Deze graphic novel-bewerking maakt het verhaal toegankelijker voor jongeren en volwassenen die moeite hebben met lezen. De tekst van het originele dagboek is op een weloverwogen manier ingekort.

»» vanaf 12 jaar

Waarom lesgeven over de holocaust

Brochure

Unesco Platform Vlaanderen, 2014

Deze brochure geeft een beknopt overzicht van mogelijkheden om les te geven en te leren over de Holocaust. Dit kan dienen voor beleidsmakers, leerkrachten en leerlingen in hun zoektocht naar wat genocide is. Er is aandacht voor het ontstaan en de ontwikkeling van de Holocaust en de gemeenschappelijke kenmerken met andere genocides doorheen de geschiedenis. Er is eveneens aandacht voor hoe ons land omging met de Holocaust onder het regime van de Duitse bezetter.

»» leerkrachten

Lesgeven over de Holocaust: aanbevelingen voor docenten

Brochure

Anne Frank Stichting, 2012

Deze brochure biedt leerkrachten praktische tips om hun lessen over de Tweede Wereldoorlog en de Holocaust voor jongeren interessant en aansprekend te maken. In het eerste hoofdstuk wordt gemotiveerd waarom Holocaust-onderwijs belangrijk is. Het tweede hoofdstuk biedt aanbevelingen bij de keuze van thema's en onderwerpen. Het derde hoofdstuk bevat pedagogische tips en het vierde geeft suggesties voor buitenschoolse lessen.

»» leerkrachten

Vroeger gaat niet over: herinneringseducatie als pedagogische praktijk

Boek

Lannoo Campus, 2017

Beschouwingen over de wijze waarop in het onderwijs de herinnering aan ingrijpende gebeurtenissen kan worden doorgegeven aan volgende generaties.

»» volwassenen

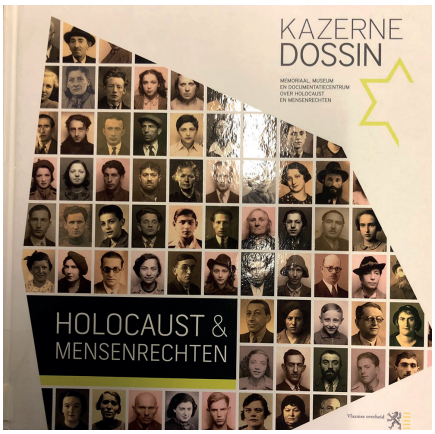

Kazerne Dossin: holocaust en mensenrechten

Boek

Kazerne Dossin, 2012

Deze catalogus bij de permanente tentoonstelling van de Kazerne Dossin wil de bezoeker doen nadenken bij de thema's van het museum. Daarbij wordt de link gelegd tussen de herinnering aan de Holocaust en de mensenrechten vandaag. Er is onder meer aandacht voor migratie en vluchtelingen, groepsdruk en discriminatie, uitsluiting en massageweld.

»» volwassenen

De vlog van Fee

Videoreeks

Ketnet, 2021

Wat als een Joods meisje tijdens WO II geen dagboek had, maar een vlogcamera? Volg het waargebeurde verhaal van Fée en haar familie. De vlog van Fée, de nieuwe historische fictiereeks, is te zien op Ketnet.be en in de Ketnet-app. De reeks is geïnspireerd op het waargebeurde verhaal van Fée Bloch. Voor de leerkrachten zijn er lesmodules per aflevering van de reeks.

https://ouders.ketnet.be/de-klas/leermodules-de-vlog-van-fee

»» lager onderwijs vanaf 8 jaar

Anne Frank Stichting

Website

De Anne Frank Stichting is een een onafhankelijke non-profitorganisatie die de onderduikplek van Anne Frank beheert en openstelt en Annes levensverhaal wereldwijd onder de aandacht brengt. Met Annes levensverhaal als basis ontwikkelen ze tentoonstellingen, educatieve programma's en publicaties rond de thema's antisemitisme, vooroordelen en stereotypen, discriminatie en gelijke rechten. Ze hebben heel wat online educatief materiaal voor verschillende doelgroepen.

www.annefrank.org

»» basis- en secundair onderwijs

Herinneringseducatie

Website

Dit is de website van het Bijzonder Comité voor Herinneringseducatie, een netwerk met vertegenwoordigers van de verschillende Vlaamse onderwijsverstrekkers, samen met musea, memorialen en educatieve organisaties die werken rond allerlei thema's gelinkt aan herinneringseducatie, waaronder In Flanders Fields en Kazerne Dossin. De website maakt ook een duidelijke link met de eindtermen.

https://herinneringseducatie.be/ en
op Klascement: https://www.klascement.net/herinneringseducatie/

»» basis- en secundair onderwijs

Vooroordelen en discriminatie

▷ Materialen beschikbaar in het documentatiecentrum

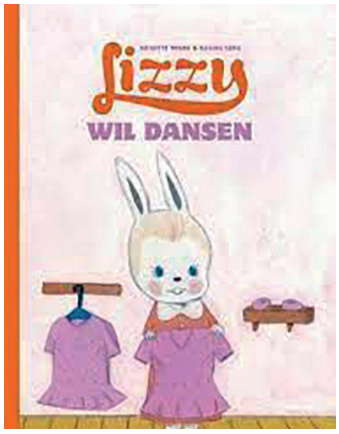

Lizzy wil dansen

Vertelplaten

De Eenhoorn, 2015

Een warm verhaal over een meisjeskonijn dat haar dromen waarmaakt, en iedereen uit haar omgeving verrast. Lizzy woont met haar papa aan de rand van het bos. Ze houdt van hardlopen en haasje-over springen. Op een dag ziet Lizzy een dansschool in het bos. Poezen en katers dansen er op prachtige pianomuziek. Ik wil ook dansen, weet Lizzy meteen. Konijnen dansen niet, zegt de kattige balletjuf. Lizzy wil koste wat het kost op balletles. Ze verstopt haar lange oren onder een lint en bindt een staart om …

»» vanaf 3 jaar

Is dat RAAR?

Spel

De Bagagedrager

Mentale kwetsbaarheid en beperkingen zijn thema's die niet makkelijk bespreekbaar gemaakt worden, en waar stigmatiserend op gereageerd kan worden. Het eigenwijze bordspel Is dat raar? helpt deze barrières doorbreken. Kinderen worden door het spel gestimuleerd in gesprek te gaan, zodat taboes en vooroordelen al vroeg doorbroken kunnen worden. Bij kinderen die zelf met beperkingen of mentale kwetsbaarheid in hun omgeving geconfronteerd worden, helpt het bespreekbaar maken van moeilijke situaties om mee te doen aan de samenleving waardoor hun kwaliteit van leven toeneemt. Ook bij de omgeving van het kind helpt het spel barrières doorbreken. Het spel is daarnaast ook algemeen in te zetten om kinderen met elkaar te laten praten over wat ze meemaken in het leven, en wat ze daarbij denken en voelen. Ze leren zichzelf en elkaar beter begrijpen en ontdekken dat raar … zo raar nog niet is.

»» vanaf 7 tot en met 13 jaar

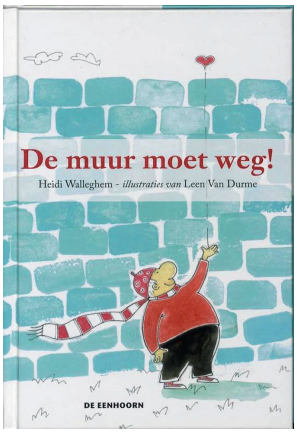

De muur moet weg!

Boek

De Eenhoorn, 2009

Kort en grappig boekje over Bertus Bol en Mies Tuit, die elk aan een andere kant van De Muur leven. Een leuk verhaal met een wijze levensles: vooroordelen zijn dom! Met twee werkbladen met verwerkingssuggesties.

»» vanaf 8 jaar

Gwanders: een coöperatief spel rond anders zijn

Spel

Joetz vzw

Door in de huid van 4 kinderen op het Gwanders-eiland te kruipen, merken kinderen dat anders zijn goed is. Anders zijn is bijzonder, leuk en gewoon heel erg nodig. Naast de verschillen merken de kinderen ook gelijkenissen en verbindingen tussen elkaar. Daarnaast ondervinden ze dat we niet in een oogopslag weten hoe iemand in elkaar zit, dat we mensen niet zo maar in een hokje mogen plaatsen. Met Gwanders ontdekken kinderen dus net de kracht van de verschillen en vieren ze het anders zijn. Het spel is opgebouwd in 2 delen. In het eerste deel leren de spelers de personages stap voor stap kennen, probeer dit gedeelte online. In het tweede deel merken de spelers, door zich in te leven in de 4 personages, dat anders zijn gewoonweg dik OK is. De speldoos omvat beide delen! Je kan het spel spelen met 4 tot 32 deelnemers. Je kan met Gwanders ook online aan de slag: https://gwanders.joetz.be

»» vanaf 8 jaar

Discriminatie

Boek

Corona, 2018

Wat is discriminatie, valt pesten daar ook onder? En wat is racisme? Lees van alles over discriminatie, ook wat jij kunt doen. Met grote gestileerde kleurenillustraties. Ook voor moeizame lezers.

»» vanaf 8 tot en met 10 jaar

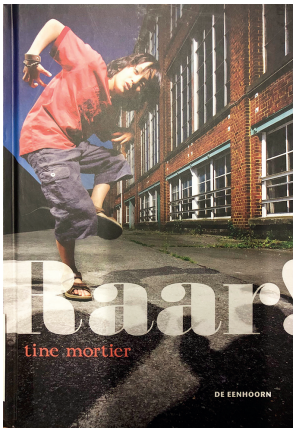

Raar!

Boek

De Eenhoorn, 2010

Paco heeft een bruine vader en een blanke moeder. Wanneer er 2 nieuwe jongens op school arriveren, kan Paco het meteen goed met hen vinden. Het valt Paco op dat er weinig doodgewone gezinnen zijn. Er is overal wel iets bijzonders aan de hand. Als je er goed over nadenkt, is raar dus eigenlijk doodgewoon.

»» vanaf 9 jaar

Vooroordelenkoffer

Educatieve koffer

Stichting Vredeseducatie, 2011

Deze koffer is een interactieve tafeltentoonstelling om vooroordelen te onderzoeken en te ontmaskeren. Het project is in de eerste plaats bedoeld voor kinderen en jongeren in het jeugd- en jongerenwerk en in het onderwijs, maar is ook geschikt voor trainingen en cursussen aan (jong)volwassenen. De Vooroordelenkoffer bevat 50 kleurrijke kartonnen displays waarop 12 thema's zijn verwerkt. De deelnemers krijgen per 2 een ticket om een bepaalde route te volgen. Onderweg wordt naar hun mening gevraagd, en moeten ze opdrachten uitvoeren en keuzes maken. Zo krijgen ze gaandeweg een inzicht in vooroordelen, het zondebok-mechanisme en de achtergronden van discriminatie.

»» van 10 tot 14 jaar

Op het eerste gezicht: een spel over vooroordelen en stereotypen

Spel

Anne Frank Stichting, 2016

Een spel over vooroordelen en stereotypen voor iedereen die werkt met jongeren. Het kaartspel bestaat uit vier sets van 16 personenkaarten. Bij set 1 staan de jongeren als zichzelf op de foto, serieus kijkend. Bij set 2 kijken dezelfde jongeren lachend in de camera. Set 3 bestaat uit korte omschrijvingen van de jongeren zelf, zoals ze zichzelf zien. Set 4 zijn kaarten met een uitspraak: van elke jongere één. Het spel speel je met een spelleider en max. 7 spelers.

»» van 10 tot 16 jaar

Samen 11 miljoen: tools voor werken met jongeren

Educatief pakket

Goodplanet, 2016

Met het project 'Samen 11 miljoen' en de bijbehorende toolbox wil GoodPlanet het begrip voor elkaar, het gevoel van verbondenheid vergroten en het gevoel van solidariteit met nieuwkomers in België versterken. Dit educatief pakket voor het secundair onderwijs bevat tal van methodieken om met jongeren op klas- en schoolniveau te werken rond identiteit, onverschilligheid, vooroordelen, stereotypen en discriminatie. De methodieken zijn - mits enkele aanpassingen - te gebruiken in alle studierichtingen, ook in bepaalde groepen van het buitengewoon onderwijs en onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers (OKAN). Het hele pakket kan gedownload worden.

»» secundair onderwijs

Brandweervrouwen en onthaalvaders

Educatief pakket

Via Don Bosco, 2017

Deze inspiratiegids geeft leerkrachten de kans om via stellingen en uitspraken verschillende genderstereotypes te ontkrachten. De leerlingen kunnen met elkaar in gesprek gaan en stilstaan bij wat vaak voor waar en algemeen wordt aangenomen terwijl dit eigenlijk helemaal niet zo is. De leerlingen worden er ook bewust van gemaakt dat genderstereotypes een negatieve impact kunnen hebben op hun ontwikkeling, zowel op school als later op werkvlak. De leerlingen krijgen zo de kans om de wereld waarin ze zich voortbewegen beter te begrijpen en kunnen zo ook betere keuzes maken. Er is ook een luikje gewijd aan genderstereotypes in de schoolcontext en er worden enkele aanbevelingen meegegeven om hiermee om te gaan als leerkracht en als leerling.

»» yweede en derde graad secundair onderwijs

Vooroordelen en discriminatie ▷ online materiaal

Opgroeien zonder vooroordelen, wat je kan doen als basisschool

Publicatie

Kennisplatform integratie en samenleven, 2020

Steeds meer basisscholen willen aan de slag om vooroordelen, stereotypering en discriminatie aan te pakken. De vraag is alleen: hoe doe je dat dan? Wat werkt? Welke typen interventies zouden ingezet moeten worden? En op welke leeftijd kan welk type interventies worden toegepast?

https://www.kis.nl/publicatie/opgroeien-zonder-vooroordelen-wat-kan-je-doen-als-basisschool

»» leerkrachten

Racisme en discriminatie aanpakken in 9 uitdagingen

Blogbericht

Studio Globo, 2021

9 handige tips op deze grote en tegelijk alledaagse thema's concreet aan te pakken in je klas.

https://www.studioglobo.be/blog/2021/maart-maand-tegen-racisme-en-discriminatie

»» leerkrachten

Begin bij jezelf!

Online cursus over vooroordelen, discriminatie en burgerschap

Anne Frank Stichting

In deze online cursus leer je omgaan met vooroordelen van jongeren. Je oefent aan de hand van filmpjes met reageren op heftige vooroordelen en discriminerende opmerkingen van leerlingen. In de cursus leer je ook meer over groepsdruk en groepsidentiteit. De cursus is gratis.

https://www.annefrank.org/nl/educatie/product/42/begin-bij-jezelf/

»» leerkrachten

Vormingen binnen ons subsidiereglement

Vanaf 2022 heeft de Provincie Oost-Vlaanderen een nieuwe subsidie voor educatief en informatief aanbod ter ondersteuning van het lokaal mondiaal beleid. Concreet subsidiëren wij verschillende vormingen en workshops voor uiteenlopende doelgroepen. Een lokaal bestuur moet de aanvraag voor de subsidie doen. Meer info en alle pakketten vind je hier.

Oogkleppen af

School zonder Racisme

Tijdens deze workshop focussen we op wat stereotypen en vooroordelen zijn. We onderzoeken samen hoe deze stereotypen en vooroordelen ons denken bepalen, en wanneer deze schadelijk kunnen worden. De leerlingen leren het verschil maken tussen feiten en vooroordelen, waar vooroordelen vandaan komen, en welk effect het gebruik van stereotiepe beelden kan hebben.

»» 1ste, 2de en 3de graad secundair onderwijs

DiversIdentiteit

De Aanstokerij

Voor 'DiversIdentiteit' werd de Rubik's cube herwerkt tot een diversiteits-kubus. Op de diversiteitskubus staan symbolen in 6 verschillende kleuren. De kleuren staan voor de verschillende aspecten waaruit de identiteit van een persoon bestaat: geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid, handicap, vermogen en afkomst. De symbolen representeren de deelaspecten. Bijvoorbeeld: iemand kan hetero-, bi- of homoseksueel geaard zijn. Door de diversiteits-kubus te gebruiken, worden de spelers gestimuleerd om na te denken over kruispuntdenken. Met andere woorden: 'DiversIdentiteit' benadrukt dat de identiteit van een persoon uit meerdere (deel)aspecten bestaat.

»» secundair onderwijs 3de graad, hoger onderwijs en volwassenen

Samen 11 miljoen

Goodplanet

Hoe belangrijk is het voor jouw bedrijf of vereniging om goed samen te werken? Dat kan alleen als iedereen met elkaar overeenkomt. Niet altijd evident, want iedereen is anders. Dat zorgt er soms voor dat we elkaar niet goed begrijpen en dat er misverstanden en zelfs vooroordelen ontstaan. Een workshop rond samen-leven legt de focus op de rijkdom van onze diversiteit. We willen vooroordelen ontmantelen, barrières tussen mensen afbreken en bruggen bouwen. Dit doen we door in dialoog te gaan en te kijken naar alles wat ons als mens met elkaar verbindt.

»» volwassenen

Ben je op zoek naar educatief materiaal rond wereldburgerschap en mondiale solidariteit?
Neem dan een kijkje in onze databank op
https://oost-vlaanderen.be/leren/educatief-materiaal/educatief-materiaal-mondiale-solidariteit.html

Blijf op de hoogte van nieuwe inspiratielijsten en meer nieuws vanuit het team Mondiale solidariteit door je in te schrijven op onze nieuwsbrief!

Documentatiecentrum Mondiale Solidariteit
Provinciaal Administratief Centrum, W. Wilsonplein 2, 9000 Gent
mondialesolidariteit@oost-vlaanderen.be
09 265 99 71